
РЕЦЕНЗІЯ НА НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК В.І. ЛЕБІДЯ, Н.О. МОЖАРОВСЬКОЇ, Л.Л. НЕСКОРОДЖЕНОЇ «ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО»¹

Господарське право займає важливе місце у процесі підготовки кваліфікованих юристів. Вчені – правознавці і практичні працівники звертають підвищену увагу проблемам здійснення господарської діяльності, державній реєстрації суб'єктів господарювання, порядку передачі майна, що належить державі, суб'єктам господарювання, проблемам правового регулювання договірних відносин, проблемам регулювання різних видів господарської діяльності тощо. Це пов'язано не лише із суттєвими змінами в чинному законодавстві, а й з тим, що в останні роки суб'єкти підприємництва суттєво впливають на економіку України, беруть участь у розвитку сучасних технологій, розширенні експорту, створенні нових робочих місць, підвищенні податкових надходжень до бюджету тощо.

Все вищезазначене надає підстави стверджувати, що вкрай важливим є забезпечення навчального процесу навчальними посібниками, які б містили теоретичні положення навчальної дисципліни, а також практичні завдання. Рецензований навчальний посібник рекомендований Вченою радою НАВС (протокол №7 від 25.03.2014р.) як навчальний посібник для самостійної роботи студентів, які навчаються за освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра за галуззю знань «Право».

Правильне та належне застосування Господарського кодексу України значною мірою залежить від глибини вивчення фахівцями основних його положень. Саме цьому й присвячений пропонований навчальний посібник.

Так, основна мета пропонованого навчального посібника – сформувати адекватні уявлення про сучасну економіку та її правове забезпечення, системи правових знань щодо основних інститутів господарського права, спираючись на знання з основ правознавства, цивільного права та інших галузевих і міжгалузевих правових дисциплін, без яких неможливо забезпечити ефективну правотворчість, а також використання і застосування права у сфері економіки.

Автори видання виходять з того, що господарське право регулює відносини з організації і здійснення господарської діяльності, які не зводяться лише до підприємництва. Підприємництво — це напрямок господарської діяльності, однією з ознак якого є одержання прибутку. Однак багато господарюючих суб'єктів створюються і функціонують не тільки задля отримання прибутку, а й з метою розв'язання соціальних завдань.

Центральне місце серед господарюючих суб'єктів у системі правового регулювання господарської діяльності посідає підприємство. У навчальному посібнику подано класифікацію суб'єктів господарської діяльності — суб'єктів

---

¹ Лебідь В.І., Можаровська Н.О., Нескороджена Л.Л. Господарське право: навчальний посібник. – 2-ге видання допов. і перероб. – К. : Алерта, 2014. – 416с.

господарського права, учасників господарських правовідносин. При цьому йдеться про види структур суб'єктів господарювання, а не про види юридичних осіб, тому що юридична особа — це загальна властивість багатьох (але не всіх) суб'єктів господарювання, проте не всіх учасників господарських правовідносин. Тому точніше йдеться про види суб'єктів, що володіють правом юридичної особи.

При підготовці підручника враховувався зміст як Господарського кодексу України, так і законів, до яких відсилають окремі його статті.

Автори прагнули не тільки дати уявлення про чинне господарське право, а й обґрунтувати науковий підхід до вдосконалення правового регулювання, якомога глибше висвітлити систему правового регулювання господарської (у тому числі підприємницької) діяльності.

Представлений посібник складається зі вступу, 14 розділів, питань для самопідготовки, тем рефератів та доповідей, тестових завдань та ситуаційних завдань до кожної теми, списку використаної та рекомендованої літератури.

Текстова частина навчального посібника включає в себе теоретичні основи господарського права, загальну характеристику суб'єктів господарювання, характеристику правових режимів майна у сфері господарювання, правові засади державного регулювання економіки, про господарські зобов'язання та господарський договір, про відповідальність та санкції за порушення у сфері господарювання, про окремі види господарської діяльності: господарсько-торгівельну, комерційне посередництво, перевезення вантажу, капітальне будівництво, інноваційну діяльність, фінансову діяльність, зовнішньоекономічну діяльність та інші.

Рецензований навчальний посібник є вагомим внеском у господарську правову доктрину, адже з одного боку він акумулює та підсумовує досягнення попередників, а з другого – визначає актуальні проблеми та започатковує нові завдання для вчених, налаштовуючи їх на активізацію подальших теоретико-прикладних розробок.

Новизна навчального посібника і багате змістовне наповнення переконають у тому, що його використання в навчальному процесі буде корисним для студентів і всіх науково-педагогічних працівників, які відтепер матимуть можливість використовувати це видання у своїй роботі. Вдала побудова запропонованих до кожного розділу питань для самоперевірки слугуватиме дієвим засобом для легкого засвоєння матеріалу студентами. Загалом, поява нового навчального посібника з господарського права – це завжди знакова подія. Адже наявність кількох посібників відкриває можливість докладного аналізу й обговорення і на цій основі вдосконалення викладання господарського права, розвитку господарсько-правової думки.

*Завідувач наукового відділу промислової власності
НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ,
к.ю.н., доцент*

О.Ю. Кашинцева